

PHÒNG GIÁO DỤC ĐÀO TẠO ĐẠI LỘC
TRƯỜNG THCS NGUYỄN DU

CHUYÊN ĐỀ:

**“GIẢI PHÁP TỔ CHỨC THỰC HIỆN HIỆU QUẢ
HOẠT ĐỘNG SINH HOẠT CHUYÊN MÔN THEO
NGHIÊN CỨU BÀI HỌC”.**



Tháng 04 năm 2024

CHUYÊN ĐỀ

“GIẢI PHÁP TỔ CHỨC THỰC HIỆN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG SINH HOẠT CHUYÊN MÔN THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC”.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học là hoạt động giáo viên (GV) cùng nhau học tập từ thực tế việc học của học sinh (HS); GV cùng nhau thiết kế kế hoạch bài dạy, cùng dự giờ, quan sát, suy ngẫm và chia sẻ bài học (tập trung chủ yếu vào việc học của HS). Đồng thời đưa ra những nhận xét về sự tác động của lời giảng, các câu hỏi, các nhiệm vụ học tập mà GV đưa ra, ... có ảnh hưởng đến việc học của HS. Trên cơ sở đó, GV được chia sẻ, học tập lẫn nhau, rút kinh nghiệm và điều chỉnh nội dung, phương pháp dạy học vào bài học hằng ngày một cách hiệu quả.

Trong thời gian vừa qua, cũng như các trường THCS khác, trường THCS Nguyễn Du nói chung và môn Toán của tổ Toán - Tin nói riêng đã triển khai sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học (NCBH). Tuy nhiên việc triển khai còn gặp khó khăn trong quá trình tổ chức, chưa đồng nhất ở các môn, các trường, chưa có khuôn mẫu cụ thể. Do đó, nhóm Toán trường THCS đã mạo muội đưa ra “Giải pháp tổ chức thực hiện hiệu quả hoạt động sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học” để cùng trao đổi, làm sáng tỏ và đem lại hiệu quả hơn.

II. THỰC TRẠNG:

1. Lợi ích của sinh hoạt chuyên môn theo hướng NCBH:

Nghiên cứu bài học thúc đẩy, duy trì sự hợp tác giữa các GV, giúp các GV phát triển kỹ năng làm việc nhóm. Việc hợp tác này thu hẹp khoảng cách giữa các thành viên trong nhóm nghiên cứu và góp phần phát triển không khí hợp tác, đoàn kết trong nhà trường. NCBH tạo ra cộng đồng học tập, văn hóa học tập và củng cố tình đồng nghiệp trong nhà trường.

Nghiên cứu bài học đặt trọng tâm vào học tập của HS. Thông qua quan sát và thảo luận về những gì đang xảy ra trong lớp học, cách HS phản ứng với các

tác động, GV tham gia có nhận thức đầy đủ hơn về cách HS học và suy nghĩ cũng như cách HS hiểu bài, tiếp thu các kiến thức do GV truyền đạt.

2. Nội dung sinh hoạt chuyên môn theo hướng NCBH:

Sinh hoạt chuyên môn theo hướng NCBH là lấy hoạt động học của HS làm trung tâm. Lý do chính để chọn bài học nghiên cứu là khó khăn của HS trong quá trình lĩnh hội kiến thức. HS gặp khó khăn khi tiếp thu, lĩnh hội, GV gặp khó khăn khi tổ chức hoạt động dạy học, nội dung bài học mới mẻ với GV.

3. Các yêu cầu trong sinh hoạt chuyên môn theo hướng NCBH:

Tổ chuyên môn thực hiện tốt tổ chức thảo luận về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học trong bài học minh họa.

Giáo viên trong tổ đều hiểu rõ về ý tưởng cũng như các hoạt động dạy học tiến hành.

Giáo viên bình đẳng trong việc đưa ra ý kiến trong thảo luận.

Giáo viên trong tổ tích cực đưa ra các ý kiến trong các buổi sinh hoạt chuyên môn.

Mỗi GV đưa ra hướng vận dụng vào bài dạy của mình sau khi dự giờ.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Bước 1: Xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch bài dạy

a) Xác định mục tiêu:

Cần xác định mục tiêu kiến thức và kỹ năng mà học sinh cần đạt được (theo chuẩn kiến thức, kỹ năng đối với chương trình 2006 và yêu cầu cần đạt đối với chương trình 2018 ở từng môn học, đặc biệt cần chú ý xây dựng mục tiêu về phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh), đảm bảo phù hợp với trình độ và lứa tuổi của HS khi chọn bài dạy.

b) Xây dựng kế hoạch bài dạy (Thiết kế bài dạy minh họa):

Bài dạy minh họa không phải do một giáo viên thiết kế mà do giáo viên trong tổ cùng thiết kế, thảo luận, thống nhất lựa chọn phương án tối ưu nhất.

Việc thiết kế bài soạn không nhất thiết phụ thuộc máy móc vào quy trình bước dạy theo SGK hoặc SGV mà dựa vào mục tiêu bài học đã đề ra để thiết kế cho phù hợp.

GV trong tổ thảo luận nội dung bài học, các phương pháp, phương tiện dạy học đạt hiệu quả cao, cách tổ chức dạy học, cách rèn kỹ năng, hướng dẫn học sinh cách vận dụng kiến thức đã học để giải quyết tình huống thực tiễn.

Dự kiến những thuận lợi, khó khăn của HS khi học tập và các tình huống xảy ra cùng với cách xử lý tình huống (nếu có).

Sau khi kết thúc cuộc thảo luận, GV thực hiện dạy minh họa sẽ nghiên cứu, phát triển các ý kiến góp ý của tổ CM. GV thực hiện hoàn thiện kế hoạch dạy minh họa và chuẩn bị điều kiện tốt nhất cho tiết dạy.

2. Bước 2: Tiến hành dạy bài học (bài giảng minh họa) và dự giờ

Sau khi hoàn thành xây dựng kế hoạch bài dạy chi tiết, GV sẽ dạy minh họa bài học nghiên cứu ở một lớp đã chuẩn bị trước.

Các yêu cầu cụ thể của giờ dạy minh họa như sau:

+ Chuẩn bị lớp dạy minh họa, bố trí lớp có đủ chỗ ngồi quan sát thuận lợi cho người dự.

+ Điều chỉnh số lượng người dự ở mức vừa phải, không quá đông.

+ Việc dự giờ cần đảm bảo không ảnh hưởng đến việc học của học sinh, không gây khó khăn cho người dạy minh họa.

Giáo viên dạy và dự cần quan sát việc học của tất cả học sinh, cách làm việc nhóm, thái độ tình cảm của học sinh, ... Khi dự giờ GV tập trung vào việc học của học sinh, theo dõi nét mặt, hành vi, sự quan tâm đến bài học của học sinh đặc biệt cần ghi chép cụ thể thái độ của học sinh khi tham gia trả lời các câu hỏi của GV, thông qua đó tìm mối liên hệ giữa việc học của HS với tác động của giáo viên về cách sử dụng các phương pháp dạy học, cách tổ chức lớp học.

Điều chỉnh thói quen đánh giá giờ dạy qua hoạt động của giáo viên, người dự cần hiểu và thông cảm với khó khăn của người dạy, đặt mình vào vị trí của người dạy để phát hiện những khó khăn trong việc học tập của học sinh nhằm tìm cách giải quyết.

3. Bước 3: Suy ngẫm, thảo luận về bài học nghiên cứu

Giáo viên dạy minh họa chia sẻ về bài học: những ý tưởng mới; những thay đổi, điều chỉnh về nội dung; phương pháp dạy học; những điều hài lòng và chưa hài lòng trong quá trình dạy minh họa.

Sau đó, người dự suy ngẫm và chia sẻ các ý kiến của GV về bài học sau khi dự giờ:

- Người dự trao đổi, chia sẻ, lắng nghe mang tính xây dựng.
- Thảo luận xem HS học như thế nào? (mức độ tham gia, hứng thú và kết quả học tập của từng em).
- Cùng suy nghĩ: vì sao học sinh chưa tích cực tham gia vào hoạt động học, học chưa đạt kết quả, ... và đưa ra các biện pháp thay đổi cách dạy phù hợp.
- Mọi người phải lắng nghe, tôn trọng ý kiến của nhau khi thảo luận, không nên quan tâm đến các tiêu chuẩn truyền thống của một giờ dạy.
- Không nên phê phán đồng nghiệp.
- Không đánh giá xếp loại giờ dạy minh họa.
- Lấy hành vi học tập của HS làm trung tâm thảo luận.

4. Bước 4: Áp dụng cho thực tiễn dạy học hàng ngày

Thông qua tiết dạy minh họa, thông qua thảo luận tiết dạy của đồng nghiệp, giáo viên tự rút ra bài học kinh nghiệm cho bản thân, kiểm nghiệm những vấn đề đã được dự giờ và thảo luận, áp dụng vào bài giảng hàng ngày trên lớp.

5. Một số điểm cần lưu ý khi tổ chức sinh hoạt chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học:

* **Thứ nhất:** Soạn kế hoạch, thực hiện giờ dạy minh họa và số người tham gia sinh hoạt.

- Nhóm GV hợp tác xây dựng kế hoạch.
- Cử GV thay mặt tổ dạy minh họa.
- Không nên tổ chức sinh hoạt trong tổ số lượng người quá ít.

* **Thứ hai:** Cách dự giờ, cách chia sẻ kinh nghiệm, xây dựng quan hệ đồng nghiệp.

- Luyện tập cách quan sát và cách nắm bắt suy nghĩ về việc học của học sinh trong giờ học.

- Hình thành thói quen lắng nghe lẫn nhau; rèn luyện cách chia sẻ ý kiến.
- Không nên phê phán đồng nghiệp.
- Không đánh giá xếp loại giờ dạy minh họa.
- Xây dựng môi quan hệ đồng nghiệp thân thiện, cộng tác và học tập lẫn nhau.

* **Thứ ba:** Tập trung phân tích các nguyên nhân và tìm biện pháp cải tiến, nâng cao chất lượng các bài học.

- Đi sâu nghiên cứu, phân tích các phương án dạy học đáp ứng việc học của học sinh, các kỹ năng cần thiết để nâng cao chất lượng việc học của HS.

- Tăng cường, vận dụng, thử nghiệm những ý tưởng sáng tạo khi dạy minh họa theo hướng lấy HS làm trung tâm.

IV. KẾT LUẬN

Tóm lại, đổi mới trong sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học, không chỉ bảo đảm cho tất cả học sinh có cơ hội tham gia thực sự vào quá trình học tập, giáo viên có thể quan tâm đến khả năng học tập của từng học sinh, đặc biệt những học sinh có khó khăn về học tập mà còn tạo cơ hội cho tất cả giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm và phát huy khả năng sáng tạo trong việc áp dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học, tự tin hơn, không bị áp lực thông qua việc dự giờ, trao đổi, thảo luận, chia sẻ sau khi dự

giờ, từ đó nâng cao chất lượng dạy và học của nhà trường. Chuyên đề là ý kiến nhỏ của nhóm chuyên môn chắc chắn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót, rất mong ý kiến góp ý của đồng nghiệp.

Người thực hiện

Nhóm Toán THCS Nguyễn Du

**BIÊN BẢN SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN
THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC**

**V/v nội dung cần nghiên cứu, phân công người soạn
kế hoạch bài dạy minh họa**

I. Thời gian, địa điểm, thành phần:

1. Thời gian: Lúc giờ phút, ngày tháng ... năm 20....

2. Địa điểm:

3. Thành phần:

+ Chủ tọa: (Tổ trưởng chuyên môn)

+ Thư kí:

+ Đại biểu:

+ Toàn thể giáo viên tổ Vắng:

II. Nội dung cuộc họp:

1. Tổ trưởng chuyên môn thông qua kế hoạch, nêu mục đích yêu cầu của việc sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học.

2. Giáo viên trong tổ nêu các nội dung cần giải quyết ở nhóm bộ môn, theo khối, theo phân phối chương trình.

.....
.....

3. Các thành viên trong tổ thảo luận và đi đến thống nhất chọn nội dung cần nghiên cứu trong các nội dung đã nêu, cụ thể:

Nội dung cần nghiên cứu:

Thuộc môn học: Bài học:

Tiết theo PPCT:

4. Thảo luận định hướng cách giải quyết:

.....
.....

5. Phân công giáo viên soạn kế hoạch bài dạy:

Thầy/Cô:.....

6. Lớp dạy:

Biên bản được thư ký thông qua và kết thúc đúng vào lúc giờ
phút cùng ngày.

THƯ KÍ

TỔ TRƯỞNG

**BIÊN BẢN SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN
THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC**

V/v góp ý, xây dựng kế hoạch bài dạy minh họa

I. Thời gian, địa điểm, thành phần:

1. Thời gian: Lúc giờ phút, ngày tháng năm ...

2. Địa điểm:

3. Thành phần:

+ Chủ tọa: (Tổ trưởng chuyên môn)

+ Thư kí:

+ Đại biểu:

+ Toàn thể giáo viên tổ Vắng:

II. Nội dung cuộc họp:

1. Tổ trưởng nêu mục đích yêu cầu việc góp ý cho kế hoạch bài dạy:

- Giáo viên thực hiện:

- Tên bài dạy:

- Tiết theo PPCT:

2. Ý kiến các thành viên trong tổ thảo luận nêu mục đích yêu cầu, phương pháp, phương tiện, ý đồ của mình và tự nhận xét.

a. Giáo viên được phân công soạn kế hoạch bài dạy trình bày mục tiêu, nội dung cần nghiên cứu, các phương pháp thực hiện để giải quyết vấn đề.

.....

.....

.....

b. Thảo luận góp ý kế hoạch bài dạy:và đi đến thống nhất như sau:

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....

c. Kết luận: Giao cho ai hoàn thiện kế hoạch bài dạy theo nội dung đã góp ý (*Về nội dung, phương pháp, phương tiện, đồ dùng dạy học*)

.....

3. Kiến nghị: (Đối với nhà trường, đối với Phòng GD)

.....
.....
.....
.....

Biên bản được thư ký thông qua và kết thúc đúng vào lúc giờ phút cùng ngày.

THƯ KÍ

TỔ TRƯỞNG

**BIÊN BẢN SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN
THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC**

V/v phân tích, rút kinh nghiệm tiết dạy minh họa

I. Thời gian, địa điểm, thành phần:

1. Thời gian: Lúc giờ phút, ngày tháng ... năm 202...

2. Địa điểm:

3. Thành phần:

+ Chủ tọa: (Tổ trưởng chuyên môn)

+ Thư kí:

+ Đại biểu:

+ Toàn thể giáo viên tổ Vắng:

.....

II. Nội dung:

1. Góp ý đánh giá giờ dạy bài học (chủ đề)

Tên bài học (chủ đề)

Người thực hiện: Thầy/Cô Lớp:

Người dự giờ quan sát tiết dạy:

1. Thầy Đỗ Văn A

4. Thầy Nguyễn D

2. Cô Lê Thị B

5. Thầy E

3. Cô Trần Thị C

6. Cô B

2. Các nội dung đánh giá

a) Đánh giá kế hoạch và tài liệu dạy học được thực hiện dựa trên hồ sơ dạy học theo các tiêu chí về: *phương pháp dạy học tích cực; kỹ thuật tổ chức hoạt động học; thiết bị dạy học và học liệu; phương án kiểm tra, đánh giá quá trình và kết quả học tập của học sinh.*

Tiêu chí:

1. Mức độ phù hợp của chuỗi hoạt động học với mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học được sử dụng.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

2. Mức độ rõ ràng của mục tiêu, nội dung, kỹ thuật tổ chức và sản phẩm cần đạt được của mỗi nhiệm vụ học tập.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

3. Mức độ phù hợp của thiết bị dạy học và học liệu được sử dụng để tổ chức các hoạt động học của học sinh.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

4. Mức độ phù hợp của phương án kiểm tra, đánh giá trong quá trình tổ chức hoạt động học của học sinh.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

b) Việc phân tích, rút kinh nghiệm về hoạt động của giáo viên và học sinh được thực hiện dựa trên thực tế dự giờ theo các tiêu chí dưới đây:

*** Hoạt động của giáo viên**

Tiêu chí:

1. Mức độ sinh động, hấp dẫn học sinh của phương pháp và hình thức chuyển giao nhiệm vụ học tập.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

2. Khả năng *theo dõi, quan sát, phát hiện* kịp thời những khó khăn của học sinh.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

3. Mức độ phù hợp, hiệu quả của các biện pháp hỗ trợ và khuyến khích học sinh hợp tác, giúp đỡ nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

4. Mức độ hiệu quả hoạt động của giáo viên trong việc tổng hợp, phân tích, đánh giá kết quả hoạt động và quá trình thảo luận của học sinh.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

*** Hoạt động của học sinh**

Tiêu chí:

1. Khả năng tiếp nhận và sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ học tập của tất cả học sinh trong lớp.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

2. Mức độ *tích cực, chủ động, sáng tạo, hợp tác* của học sinh trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

3. Mức độ tham gia tích cực của học sinh trong *trình bày, trao đổi, thảo luận* về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

4. Mức độ *đúng đắn, chính xác, phù hợp* của các kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của HS.

Ý kiến thảo luận đóng góp của các thành viên trong tổ:

.....
.....
.....
.....

3. Kết luận:

.....
.....
.....

Biên bản được thư ký thông qua và kết thúc đúng vào lúc giờ phút cùng ngày.

THƯ KÍ

TỔ TRƯỞNG

HỒ SƠ MINH HỌA

TRƯỜNG THCS NGUYỄN DU

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TỔ TOÁN – TIN

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Đại Quang, ngày 28 tháng 3 năm 2024

BIÊN BẢN SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC

V/v nội dung cần nghiên cứu, phân công người soạn
kế hoạch bài dạy minh họa

I. Thời gian, địa điểm, thành phần:

- Thời gian: Lúc 14 giờ 30 phút, ngày 28 tháng 3 năm 2024
- Địa điểm: Phòng học số 5 trường THCS Nguyễn Du
- Thành phần:
 - + Chủ tọa: Ngô Thị Kim Châu (Tổ trưởng chuyên môn)
 - + Thư kí: Hồ Văn Việt
 - + Đại biểu: Không
 - + Toàn thể giáo viên tổ: 8/8. Vắng: Không.

II. Nội dung cuộc họp:

- Tổ trưởng chuyên môn thông qua kế hoạch, nêu mục đích yêu cầu của việc sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học.
- Giáo viên trong tổ nêu các nội dung cần giải quyết ở nhóm bộ môn, theo khối, theo phân phối chương trình.

Môn Toán khối 6, 8 đã tổ chức. Tiếp tục thực hiện nghiên cứu bài học đối với môn Toán khối 7.

- Các thành viên trong tổ thảo luận và đi đến thống nhất chọn nội dung cần nghiên cứu trong các nội dung đã nêu, cụ thể:

Nội dung cần nghiên cứu: Những vấn đề về phép nhân, chia đa thức.

Thuộc môn học: Toán 7. Bài học: Chia đa thức cho đơn thức

Tiết theo PPCT: Tiết 68.

- Thảo luận định hướng cách giải quyết:

Bài 28. Phép chia đa thức 3 tiết, chọn dạy tiết 1 vì:

- Phù hợp với thời gian tiết học trong KHGD
- Tiết 1 làm tiền đề cho việc thực hiện phép chia đa thức.

5. Phân công giáo viên soạn kế hoạch bài dạy:

Cô Lê Thị Cẩm Tài và cô Diệp Thị Lý

6. Lớp dạy: 7/5

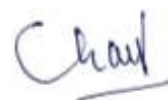
Biên bản được thư ký thông qua và kết thúc đúng vào lúc 15 giờ 30 phút cùng ngày.

THƯ KÍ



Hồ Văn Việt

TỔ TRƯỞNG



Ngô Thị Kim Châu

**BIÊN BẢN SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN
THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC**

V/v góp ý, xây dựng tiết dạy minh họa

I. Thời gian, địa điểm, thành phần:

1. Thời gian: Lúc 14 giờ 30 phút, ngày 04 tháng 4 năm 2024
2. Địa điểm: Phòng học số 5 trường THCS Nguyễn Du
3. Thành phần:
 - + Chủ tọa: Ngô Thị Kim Châu (Tổ trưởng chuyên môn)
 - + Thư kí: Hồ Văn Việt
 - + Đại biểu: Không
 - + Toàn thể giáo viên tổ: 8/8. Vắng: Không.

II. Nội dung cuộc họp:

1. Tổ trưởng nêu mục đích yêu cầu việc góp ý cho kế hoạch bài dạy:
 - Giáo viên thực hiện: Diệp Thị Lý và Lê Thị Cẩm Tài
 - Tên bài dạy: Bài 28. Phép chia đa thức
 - Tiết theo PPCT: Tiết 68
2. Ý kiến các thành viên trong tổ thảo luận nêu mục đích yêu cầu, phương pháp, phương tiện, ý đồ của mình và tự nhận xét.
 - a. Giáo viên được phân công soạn kế hoạch bài dạy trình bày mục tiêu, nội dung cần nghiên cứu, các phương pháp thực hiện để giải quyết vấn đề.
 - * **Về kiến thức:** Nhận biết phép chia hết và khi nào thì đơn thức ax^n chia hết cho đơn thức bx^m .
 - * **Về kỹ năng:** Thực hiện được phép chia hai đơn thức (trong trường hợp chia hết).
 - * **Về phẩm chất:** Học sinh có hứng thú học tập, ý thức làm việc nhóm, ý thức tìm tòi, khám phá, sáng tạo.
 - * Phương tiện và học liệu: Máy tính, điện thoại có kết nối mạng, bài trình chiếu, phần mềm Wordwall, máy soi phiếu học tập và các dụng cụ học tập.

* Phương pháp: Nêu và giải quyết vấn đề.

* Nội dung: Có kế hoạch bài dạy kèm theo.

b. Thảo luận góp ý kế hoạch bài dạy: Phép chia đa thức và đi đến thống nhất như sau:

* Phần mục tiêu: nên nêu nội dung: Kiến thức, năng lực, phẩm chất.

* Phần khởi động: Nội dung câu hỏi trong trò chơi “Vòng quay may mắn” phù hợp (4 câu) vừa củng cố kiến thức, vừa thấy sự cần thiết của phép chia, vừa tạo cho HS động lực, hứng thú trong học tập.

* Phần hình thành kiến thức: Cần kết hợp 2 kế hoạch bài dạy của 2 cô, cụ thể

- Từ bài tập câu 4 ở phần KĐ, GV đặt vấn đề vào bài mới

$$4x^5 \cdot 2x^2 = 8x^7 \text{ em dự đoán kết quả phép chia } 8x^7 : 4x^5 = ?$$

Từ đó dẫn dắt rút ra quy tắc phép chia hết

* Hoạt động Luyện tập:

- Giao 3 bài tập nhỏ về phép chia hết, HS lên bảng trình bày và làm vào vở (cá nhân).

- Hs thực hiện nhóm đôi trên phiếu học và sử dụng máy soi bài tập để kiểm tra, sửa sai (nếu có) với 3 dạng chia đơn thức cho đơn thức:

Số mũ của biến trong đa thức bị chia và đa thức trong 3 trường hợp: lớn hơn, bằng nhau, nhỏ hơn. Từ đó dẫn dắt trường hợp tổng quát của phép chia đơn thức.

* Phần vận dụng: Thực hiện trò chơi Cùng nhau tranh tài (sử dụng phần mềm Wordwall)

Chú ý hướng dẫn HS cụ thể cách sử dụng và cách chơi.

Càng nhiều nhóm càng tốt.

Bài tập trong trò chơi quá nhiều (8 câu) nên giới hạn lại còn 5 câu với nhiều dạng bài tập, có câu dẫn dắt để chuyển phần 2, giới thiệu học ở tiết sau.

c. Kết luận: Giao cho ai hoàn thiện kế hoạch bài dạy theo nội dung đã góp ý (*Về nội dung, phương pháp, phương tiện, đồ dùng dạy học*)

Thống nhất giao cô Diệp Thị Lý hoàn thiện kế hoạch bài dạy, các thầy cô hỗ trợ theo nội dung góp ý của tổ.

Thời gian dạy: Chiều thứ 5 (11/4). Lớp dạy: Lớp 7/5.

Cô Vy, cô Ngà: Liên hệ mượn máy soi phiếu bài tập.

4. Kiến nghị: (Đối với nhà trường, đối với Phòng GD)

Không.

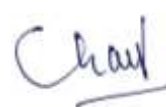
Biên bản được thư ký thông qua và kết thúc đúng vào lúc 15 giờ 45 phút cùng ngày.

THƯ KÍ



Hồ Văn Việt

TỔ TRƯỞNG



Ngô Thị Kim Châu

TÊN BÀI DẠY

Tiết 68. Bài 28. PHÉP CHIA ĐA THỨC MỘT BIẾN

Môn học/Hoạt động giáo dục: TOÁN; lớp: 7

Thời gian thực hiện: 3 tiết (Tiết 1)

I. MỤC TIÊU:

1. Về kiến thức:

- Nhận biết phép chia hết và phép chia có dư của các đa thức một biến.
- Nhận biết quan hệ giữa phép chia với phép nhân đa thức.

2. Về năng lực:

* Năng lực chung:

- Năng lực tự chủ và tự học trong tìm tòi khám phá.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác trong trình bày, thảo luận và làm việc nhóm.
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo trong thực hành, vận dụng.

* Năng lực riêng:

- Thực hiện được phép chia hai đơn thức, ghi nhớ được điều kiện để phép chia hết.
- Giải quyết được một số bài toán thực tế liên quan đến bốn phép tính đa thức một biến.

3. Về phẩm chất:

- Rèn luyện thói quen tự học, ý thức hoàn thành nhiệm vụ học tập, bồi dưỡng hứng thú học tập cho HS.
- Giáo dục lòng nhân ái, yêu nước, tinh thần trách nhiệm với các nhiệm vụ được giao.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU.

1. Đối với giáo viên:

- Giáo viên chuẩn bị kĩ bài trình chiếu Powerpoint, tivi, phần màu, máy soi phiếu bài tập, các hộp kiến thức, các nội dung trong phần đọc hiểu- nghe hiểu,...

2. Đối với học sinh:

- SGK, giấy nháp, qui tắc chia hai lũy thừa cùng cơ số.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

TIẾT 1: LÀM QUEN VỚI PHÉP CHIA ĐA THỨC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG (5 phút)

Hoạt động 1:

a. Mục tiêu:

- Tạo động lực cho học sinh tìm công cụ để giải quyết vấn đề đặt ra.
- HS thấy sự cần thiết của phép chia đa thức.

b. Nội dung: Trò chơi “Vòng quay may mắn” gồm 4 câu hỏi

- 1) Kết quả $a^m : a^n = \dots\dots\dots$, với $a \neq 0$ và $m \geq n$, $m, n \in \mathbb{N}$

A. a^{m-n}

B. $a^{m.n}$

C. a^{m+n}

D. $a^{\frac{m}{n}}$

- 2) Với (x khác 0) kết quả của phép chia $x^6 : x^3$ bằng

A. x^2

B. x^3

C. x^9

D. x^{18}

- 3) Kết quả của phép chia $y^6 : y^7$ (y khác 0)

A. y

B. (-y)

C. y^{13}

D. Không thực hiện được.

4) Kết quả của phép nhân $4x^5 \cdot 2x^2$ bằng

- A. $8x^3$ B. $6x^{10}$ C. $8x^7$ D. $-8x^7$

c. Sản phẩm học tập: 1.A, 2.B, 3.D, 4.C.

d. Tổ chức thực hiện: Học sinh xung phong trả lời câu hỏi, sau khi trả lời thì hs quay vòng quay may mắn để nhận thưởng.

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

+ GV cho hs đọc câu hỏi và trả lời

+ HS tiếp nhận nhiệm vụ

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ HS đứng tại chỗ nêu kết quả và giải thích câu trả lời.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV gọi HS trả lời, HS khác nhận xét, bổ sung.

+ GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV ghi nhận câu trả lời của HS, trên cơ sở đó dẫn dắt HS vào bài học mới: Phép chia đa thức một biến.

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC (25 phút)

Hoạt động 1: Phép chia hết (8 phút)

a. Mục tiêu:

- Biết được phép chia hết và khi nào thì đa thức A chia hết cho đa thức B.
- HS biết cách chia đa thức có một hạng tử.

b. Nội dung: Từ bài tập câu 4 ở phần KĐ GV đặt vấn đề vào bài mới

Từ kết quả $4x^5 \cdot 2x^2 = 8x^7$ em dự đoán kết quả phép chia $8x^7 : 4x^5 = ?$

GV: dẫn dắt $8x^7 : 4x^5 = 2x^2$ hay $\frac{8x^7}{4x^5} = 2x^2$

Ta nói rằng đó là một phép chia hết.

- GV cho HS lên bảng tự trình bày phép chia $8x^7 : 4x^5$

- GV quan sát sửa sai và chốt lại cách làm

c. Sản phẩm học tập:

- Câu trả lời của HS về các bước thực hiện phép chia $8x^7$ và $4x^5$

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

+ GV yêu cầu HS dự đoán nhanh kết quả của phép chia trên

+ Y/C HS tự suy nghĩ, tìm cách thực hiện phép chia để có kết quả trên

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ HS tiếp nhận nhiệm vụ, lên bảng trình bày các bước thực hiện phép chia

+ GV quan sát HS hoạt động, hỗ trợ khi HS cần

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV gọi HS đứng tại chỗ nêu kết quả cá nhân đã làm dưới lớp

+ GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV đánh giá, nhận xét, chốt lại kiến thức và dẫn dắt vào định nghĩa phép chia hết.

Hoạt động : Luyện tập (7 phút)

a. Mục tiêu:

- Thực hiện được phép chia đơn thức cho đơn thức .

b. Nội dung:

Thực hiện các phép chia sau:

a) $15x^8 : 3x^5$ b) $20x^6 : (-2x)$ c) $3x^7 : \frac{1}{2}x^4$

c. Sản phẩm học tập: câu trả lời của HS

a) $15x^8 : 3x^5 = 5x^3$

b) $20x^6 : (-2x) = -10x^5$

c) $3x^7 : \frac{1}{2}x^4 = 6x^3$

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ (Hoạt động cá nhân)

GV gọi 2 HS lên bảng .

Yêu cầu HS dưới lớp làm vào vở.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ HS tiếp nhận nhiệm vụ, lên bảng trình bày các bước thực hiện phép chia

+ HS dưới lớp làm vào vở

+ GV quan sát HS hoạt động, hỗ trợ khi HS cần

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV gọi HS đứng tại chỗ nêu kết quả cá nhân đã làm dưới lớp

+ GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV đánh giá, nhận xét, sửa các lỗi sai sót trong quá trình trình bày bảng

Hoạt động 3: Khi nào thì ax^n chia hết cho bx^m (10 phút)

a. Mục tiêu:

- Nhận biết khi nào một đơn thức chia hết cho một đơn thức khác.

b. Nội dung:

HD 1: PHIẾU HỌC TẬP

Tính a) $-10x^4 : 5x = \dots\dots\dots$

b) $5x^5 : 15x^5 = \dots\dots\dots$

c) $6x^4 : 3x^5 = \dots\dots\dots$

HD 2: Giả sử $x \neq 0$. Hãy cho biết:

a) Với điều kiện nào (của hai số mũ) thì thương hai lũy thừa của x cũng là một lũy thừa của x với số mũ nguyên dương?

b) Thương hai lũy thừa của x cùng bậc bằng bao nhiêu? ($x^n : x^n = ?$)

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời của HS.

HD 1: a) $-10x^4 : 5x = -2x^3$;

b) $5x^5 : 15x^5 = \frac{1}{3}$;

c) $6x^4 : 3x^5$ (không thực hiện được)

HD 2: a) Điều kiện: số mũ của lũy thừa bị chia lớn hơn hoặc bằng số mũ của lũy thừa chia .

b) 1

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: (Hoạt động nhóm đôi)

+ GV yêu cầu học sinh HĐ nhóm đôi trên phiếu học tập.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ HS tiếp nhận nhiệm vụ, HS thảo luận làm bài

+ GV quan sát HS hoạt động, hỗ trợ khi HS cần

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV gọi đại diện vài nhóm báo cáo kết quả, yêu cầu các nhóm khác nhận xét.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV đánh giá, nhận xét chốt lại kiến thức.

+ Từ kết quả HĐ nhóm trên GV dẫn dắt qua HĐ2 bằng cách cho HS đứng tại chỗ trả lời các câu hỏi ở HĐ2 và đi đến phần tổng quát

GV Chốt lại: cho hai đơn thức ax^m và bx^n ($m, n \in \mathbb{N}$; $a, b \in \mathbb{R}$ và $b \neq 0$). Khi đó nếu $m \geq n$ thì phép chia ax^m cho bx^n là phép chia hết và ta có:

$$ax^m : bx^n = \frac{a}{b} x^{m-n} \text{ (quy ước } x^0 = 1).$$

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP (10 phút)

Hoạt động 4: Luyện tập

a. Mục tiêu:

- Thực hiện được phép chia đơn thức cho đơn thức.

b. Nội dung:

- GV chiếu Slide cho HS củng cố kiến thức thông qua trò chơi trắc nghiệm.

(Hoạt động Nhóm trên điện thoại di động)

“CÙNG NHAU TRANH TÀI” (6 phút)

Câu 1. Kết quả của phép chia $12x^4 : 3x^2$ bằng

A. $4x$ B. $4x^2$ C. $-4x^2$ D. $-4x$

Câu 2. Chọn câu đúng.

A. $24x^4 : 12x^3 = 2x$ B. $40x^5 : (-2x^3) = -20x$

C. $18x^6 : (-9x^3) = 2x^3$ D. $9a^3 : 3a^2 = 3a^5$

Câu 3. Điều kiện của số tự nhiên n để phép chia $x^n : x^6$ thực hiện được là

A. $n \in \mathbb{N}, n < 6$ B. $n \in \mathbb{N}, n \geq 6$

C. $n \in \mathbb{N}, n > 6$ D. $n \in \mathbb{N}, n \leq 6$

Câu 4. Giá trị của biểu thức $P = 20x^7 : 4x^4$ tại $x = -1$ là

A. -5 B. 1 C. 5 D. -1

Câu 5. Cách tìm đa thức P sao cho $A = B.P$, trong đó $A = 9x^2 - 4$ và $B = 3x + 2$ là

A. $P = (9x^2 - 4) - (3x + 2)$ B. $P = (9x^2 - 4) + (3x + 2)$

C. $P = (9x^2 - 4) : (3x + 2)$ D. $P = (3x + 2) : (9x^2 - 4)$

c. Sản phẩm học tập: câu trả lời của HS

1.B 2.A 3.B 4.A 5.C

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: (Hoạt động nhóm 5 em)

+ GV yêu cầu học sinh HĐ nhóm trên điện thoại di động

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập

+ HS tiếp nhận nhiệm vụ, HS thảo luận làm bài

+ GV quan sát HS hoạt động, hỗ trợ khi HS cần

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ GV Chiếu bài làm của một nhóm, yêu cầu các nhóm khác nhận xét .

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập

+ GV: tổng kết kết quả trên máy tính xem nhóm nào chiến thắng đạt điểm cao nhất.

D. TÌM TÀI, MỞ RỘNG: (5p)

GV quay lại Bài tập câu 4; 5

Câu 4. Giá trị của biểu thức $P = 20x^7 : 4x^4$ tại $x = -1$ là

A. -5

B. 1

C. 5

D. -1

Yêu cầu HS nêu phương án làm để có kết quả như trên

GV chốt lại chốt lại phương án tối ưu nhất

GV từ kết quả câu 5

Câu 5: Cách tìm đa thức P sao cho $A = B.P$, trong đó $A = 9x^2 - 4$ và $B = 3x + 2$ là

C. $P = (9x^2 - 4) : (3x + 2)$

GV giới thiệu: Để có được kết quả của đa thức P ta cần thực hiện phép chia đa thức cho đa thức và cách thực hiện như thế nào các em sẽ được tìm hiểu qua mục II của tiết sau.

Chuẩn bị mục 2: “Chia đa thức cho đa thức, trường hợp chia hết”.